

مقدمه‌ای بر جغرافیای

جهانگردی ایران

www.ketab.ir

تألیف:

دکتر اسماعیل قادری

سرشناسه	قادی، اسماعیل، ۱۳۴۴-
عنوان و نام پدیدآور	مقدمه‌ای بر جغرافیای جهانگردی ایران / تألیف اسماعیل قادی.
مشخصات نشر	تهران: مهکامه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۳۹ ص.: جدول
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۷-۱۴-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۳۵-۲۳۹.
موضوع	گردشگری -- ایران
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۲- ق ۹ الف / G۱۵۵
رده‌بندی دیویی	۳۳۸/۴۷۹۱۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۵۱۲۶۴

نام کتاب: مقدمه‌ای بر جغرافیای جهانگردی ایران

تألیف: دکتر اسماعیل قادی

ناشر: مهکامه

ناظر چاپ: بهزاد ربیعی فراهانی

طرح جلد: حسین مبینی‌پور

ویراستار: صدیقه صادقی محبی

صفحه‌آرایی: ه. سوری

لیتوگرافی: باختر

چاپ: رسا

نوبت چاپ: یازدهم، ۱۴۰۲

تیراژ: ۵۰۰ جلد

صحافی: صالحانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۷-۱۴-۸

قیمت: ۱۴۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با «قانون حقوق مؤلفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸» برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر مهکامه می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر مهکامه ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

انتشارات مهکامه: ناشر تخصصی گردشگری و هتلداری

نشر و پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، نرسیده به لبافی‌نژاد، کوچه انوری، پلاک ۸، طبقه دوم

فکس: ۶۶۹۶۱۵۰۹

تلفن: ۶۶۴۸۸۲۰۳-۶۶۴۹۷۰۵۰-۶۶۹۶۱۵۰۹

واتساپ: ۰۹۰۳۲۶۷۴۸۴۴

همراه: ۰۹۱۲۳۹۷۴۰۲۱

www.mahkameh.com

اصلاحات و الحاقات احتمالی، در سایت انتشارات مهکامه:

en_mahkame@yahoo.com

پست الکترونیکی:

telegram.me/mahkamepublisher

تلگرام:

پیشگفتار

صنعت جهانگردی به عنوان یکی از چهار فعالیت اصلی اقتصادی دنیا، نقش قابل توجهی در اقتصاد جهان توسعه یافته و در حال توسعه دارد. تلاش برای بدست آوردن سهم بیشتر از ورودیها و درآمدهای جهانگردی مقصدهای قدرت های اقتصادی دنیا را به رقابت تنگاتنگی وارد کرده است.

ظهور مقصدهای جدید جهانگردی در شرق آسیا و اقیانوسیه از دهه نود میلادی به این سو روند معادله درآمدها و ورودیها را به هم زده و با این روند الگوی فضایی جریانهای جهانگردی نسبت به دهه های قبل کاملاً عوض شده. بدین مفهوم که مقصدهای نوظهور در بازار جهانگردی آسیا و اقیانوسیه، خاورمیانه، آفریقا سهم قابل توجهی از ورودیها را به خود اختصاص داده اند. در سال ۱۹۹۰ پنج مقصد برتر دنیا حدود ۷۱٪ سهم ورودیهای جهان را به خود اختصاص داده بودند که آن میزان در سال ۲۰۱۰ به ۳۱٪ کاهش یافته است. اهمیت این فعالیت اقتصادی و نیاز روز افزون آن به تربیت نیروی انسانی متخصص زمینه ظهور و تاسیس مراکز آموزشی در سطوح و زمینه های علمی مختلف را سبب شده است. در این میان جغرافیدانان به عنوان پیشتازان آموزش و پژوهش همواره نقش اول را داشته اند. و درس جغرافیای جهانگردی جزء لاینفک مراکز آموزشی در کلیه سطوح از دوره های مهارتی تا سطوح بالای دانشگاهی بوده است. صنعت جهانگردی ایران نیز از این روند مستثنی نبوده و به همین منظور

جغرافیدانان نقش انکار ناپذیری را در آموزش علم جهانگردی بر عهده داشته اند. لذا کتاب حاضر نیز با همین هدف و بمنظور آموزش کارآمد نیرو های متخصص تدوین شده است. تا خواننده همراه با شناخت نقش منابع جغرافیایی طبیعی و فرهنگی، به عنوان بستر مطالعات و برنامه ریزی توسعه جهانگردی، با عوامل تاثیر گذار بر فرایند الگوی فضایی جریان های جهانگردی و روند تحول این الگوها و مقصدهای مهم ایران نیز آشنا شود.

اسماعیل قادری

فهرست

پیشگفتار.....	۵
مقدمه.....	۱۵
فصل اول: نقش پدیده‌ها و منابع جغرافیایی در صنعت جهانگردی ایران.....	۱۹
جایگاه مطالعات جهانگردی در علم جغرافیا.....	۱۹
موقعیت جغرافیایی ایران.....	۲۲
۱- موقع ریاضی.....	۲۲
۲- موقع نسبی.....	۲۶
پدیده‌ها و منابع طبیعی جغرافیایی ایران و توسعه جهانگردی.....	۲۸
۱- ناهمواری‌های ایران.....	۳۰
مناطق کوهستانی ایران.....	۳۱
کوهستان‌های شمالی ایران.....	۳۲
ناحیه کوهستانی آذربایجان.....	۳۲
فعالیت‌های آتشفشانی.....	۳۳
کوه‌های البرز.....	۳۸
آتشفشان دماوند.....	۴۰
منابع گردشگری البرز.....	۴۱
کوه‌های خراسان.....	۴۳
منابع و پتانسیل‌های گردشگری.....	۴۵
کوه‌های غربی ایران (زاگرس).....	۴۵
علت وجودی رشته کوه‌های زاگرس.....	۴۶
ویژگی‌های زاگرس.....	۴۶
● تقسیمات زاگرس.....	۴۷
مهم‌ترین قله‌های زاگرس.....	۴۸
منابع گردشگری زاگرس.....	۴۹

مقدمه

ایران کشوری پهناور در غرب آسیا از گذشته‌های دور توجه فاتحان، شرق‌شناسان، سیاحان، قدرت‌های بزرگ نظامی و سیاسی و اقتصادی جهان را جلب کرده است. از دوران باستان ایران نزد جهانیان، چه غربی و چه شرقی، کشوری قدرتمند و زیبا و با طبیعتی گوناگون و فرهنگی غنی و مردمی مهمان‌نواز و خون‌گرم و هنرمندانی کم‌نظیر بوده است و پل ارتباطی بین شرق و غرب و مسیر عبور کوتاه و امنی برای جهان‌گشایان و دوست‌داران حکومت جهانی به شمار می‌رفته است.

به واسطه این موقعیت جغرافیایی ویژه، هفت بار بیگانگان سراسر آن را اشغال کرده و حدود ۱۲۰۰ جنگ را در طول تاریخ تجربه کرده و بارها قلمرو و مرزهای سیاسی‌اش تغییر کرده است. تا این‌که پس از جنگ جهانی در دوران پهلوی اول به مرزهای تثبیت‌شده کنونی رسیده است. اما به‌رغم همه این کشمکش‌ها و دگرگونی‌ها، ضمن حفظ بسیاری از ویژگی‌ها و خصلت‌های فرهنگی، از کشورهایی است که به لحاظ گونه‌گونی فرهنگی و محیط طبیعی از مناطق یگانه و کم‌نظیر جهان محسوب می‌شود.